

VLADA REPUBLIKE SRBIJE

Srpska asocijacija za rušenje, dekontaminaciju i reciklažu, sa Akademijom inženjerskih nauka Srbije podnosi

INICIJATIVU

Za izmenu ili potpuno ukidanje Uredbe o kriterijumima za određivanje aktivnosti koje utiču na životnu sredinu prema stepenu negativnog uticaja na životnu sredinu koji nastaje obavljanjem aktivnosti, iznosima naknada, uslovima za njeno umanjeње, kao i o kriterijumima koji su od značaja za uticaj fizičkih lica na životnu sredinu ("Sl. glasnik RS", br. 86/2019) kojom je propisano plaćanje iznosa na ime eko takse svih privrednih činilaca registrovanih u APR-u po sistemu veliki, srednji i mali zagađivač, srazmerno veličini privrednog činioaca.

Ova uredba trebala je da obezbedi da se taksa plaća na osnovu zagađenja koje preduzeće prouzrokuje, te ukoliko ga pravi - plaća taksu, ako ne - neće biti izdataka. Dakle, prema zagađenju koje puštaju u vodu, vazduh ili tlo trebala je biti određena visina naknade.

Međutim, Uredba nema nikakve kriterijume i neodređena je po pitanju ko je i koliki zagađivač, pa kao takva ona je još jedan namet na privredna društva – naime uredbom su obavezana sva pravna lica da plaćaju taksu, bez obzira da li jesu ili nisu zagađivači.

Dakle, Uredbom su se de facto izjednačili zagađivači i oni koji to nisu. Velikim zagađivačima je na taj način smanjena obaveza plaćanja takse u odnosu na ranije obaveze, a teret plaćanja je prebačen na pravna lica koja ne zagađuju, odnosno minimalno zagađuju životnu sredinu, pa se stiče utisak da je to upravo i cilj Uredbe. Kao takva u svakom svom aspektu je nepovoljna i nepravična jer označava samo uzimanje novca putem propisa ne donoseći nikakav napredak, inovativnost i zaštitu životne sredine. Zapravo Uredba obezbeđuje da se najveći zagađivači plaćanjem određenog iznosa oslobađaju brige da smanje zagađenja, jer ih to uošte ne košta više.

Uredba je jako uprošćena i pogodna samo za prikupljanje poreza, a zapravo se radi o vrlo složenoj problematici. To ćemo pokazati na primeru građevinske delatnosti.

Kod građevinske delatnosti u srednje zagađivače su stavljene firme koje se bave rušenjem objekata, za koja preduzeća postoji šifra u APR-U, dok tog zanimanja nema u zakonskim rešenjima. Sa rušenjem je usko povezan i tretman sa opasnim i neopasnim otpadom. U istu kategoriju su postavljene i firme koje se bave projektovanjem, što je takođe ukazuje na apsurdnost kriterijuma Uredbe.

Pre donošenja ovakvih propisa potrebno je bilo detaljno ispitati stanje na terenu, videti zakonska rešenja više ministarstava, jer je u pitanju multidisciplinarna tema i oblast,

SRPSKA ASOCIJACIJA ZA RUŠENJE, DEKONTAMINACIJU I RECIKLAŽU

Adresa : Kneza Miloša 25/1, 11000 Beograd
Šifra delatnosti : 9499
Račun : 330-4016334-39
Matičnibroj : 28235186
PIB : 110166916

---

iskoordinirati sve poznate norme i pravilnike, i onda doneti pravilna rešenja.

Samo Ministarstvo zaštite životne sredine nema kvalitetna zakonska rešenja kada je u pitanju gore navedena oblast, jer se, recimo, i dalje zemlja i šut koriste za prekrivanje komunalnog otpada. Ministarstvo izdaje dozvole za skladištenje građevinskog otpada bez ikakvih provera mesta (lokacije), toksičnosti otpada, i količine materijala, zatim izdaje dozvole za upravljanje ovom vrstom otpada privrednim društvima, iako, ponovo ponavljamo ova vrsta zanimanja kod nas ne egzistira kroz zakonske propise tako da bez ikakve kompetentosti izvođači prave probleme, koje sada kroz Uredbu kolektivno svi plaćamo.

Naročito napominjemo da po pitanju opasnih materijala tek predstoji edukacija i kvalitetni načini uklanjanja i trajnog zbrinjavanja, jer ni u tom delu nemamo sertifikovane, odnosno obučene izvođače. U Evropi preduzeća koja se bave uklanjanjem i trajnim zbrinjavanjem opasnih materijala ne plaćaju nikakve takse, već se njihov rad subvencionište im u radu pomaže najviše lokalna samouprava, odnosno taj posao od zajedničkog interesa zajedno i obavljaju. Građevinske firme i projektanti nisu opterećeni ovom taksom.

Ministarstvo zaštite životne sredine mora da zahteva da se za obavljanje određenih građevinskih radova radi studija procene uticaja na životnu sredinu. Izradi takve studije treba da prethodi stručna analiza objekta ili terena koji je predviđen za dalje aktivnosti, odnosno stručna analiza tla ili građevine da li u sebi sadrži opasne materijalne ili ne, kao i da predvidi način uklanjanja takvih materijala kako ne bi zagađili okolinu. Ovakav vid rada ukazuje na to da firme koje se bave ovakvom vrste posla nisu zagađivači životne sredine već su stručno osposobljene za uklanjanje opasnih materijala i njihovo trajno zbrinjavanje.

Iz svih gore navedenih razloga, predlažemo da Vlada R. Srbije prihvati inicijativu i pokrene postupak za ukidanje Uredbe ili bar da istu izmeni u gore opisanim aktivnostima kako bismo kao društvo bili odgovorniji i zahtevniji u ispunjavanju svih obaveza.

U Beogradu, 23.11.2020.god.

Za podnosioca:

Prof.Dr.Branko Kovačević,dipl.ing.
Predsednik Akademije inženjerskih nauka Srbije

Dejan Bojović,dipl.ing.
Predsednik Srpske asocijacije za rušenje, dekontaminaciju i reciklažu (SDA)